

สรุปผลการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
ตามแผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการปศุสัตว์ (Action Plan)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
(DLD Co-ordinator : DLD-C) ระดับพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู
รอบที่ ๒/๒๕๖๙

---

๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๑.๑ ชื่อโครงการ: โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์

๑.๒ กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย

๒. วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อส่งเสริมและสืบสานการอนุรักษ์ควายไทยให้อยู่คู่กับวิถีชีวิตของเกษตรกร

๒. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ควายไทย

๓. หลักการและเหตุผล

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข กอปรกับจังหวัดหนองบัวลำภู ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue) ทั้งหมด ๕ ประเด็น ซึ่งในนี้ก็จะกล่าวถึงประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน โดยมุ่งไปที่การสร้างเครือข่ายเกษตรกร ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และ สถาบันทางด้านการเกษตรให้มีความเข้มแข็งและได้มาตรฐาน

ปัจจุบันในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีต้นทุนอาหารในการผลิตปศุสัตว์ราคาสูง ประกอบกับแรงจูงใจนโยบายด้านการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของรัฐบาลหลายๆ โครงการ ซึ่งโคเนื้อ กระบือและไก่ เป็นชนิดสัตว์ที่มีบทบาทสำคัญในการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ที่คู่กับวิถีชีวิตของเกษตรกรไทย ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี ๒๕๖๘ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อทั่วประเทศ รวม ๑,๔๒๒,๒๘๘ ครัวเรือน จำนวนโคเนื้อทั้งหมด ๙,๗๒๙,๓๑๕ ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือทั่วประเทศ รวม ๓๑๐,๑๖๒ ครัวเรือน จำนวนกระบือทั้งหมด ๑,๗๙๔,๑๔๒ ตัว และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ทั่วประเทศรวม ๒,๘๒๓,๘๘๘ ครัวเรือน จำนวนไก่ทั้งหมด ๕๑๙,๕๕๑,๑๐๖ ตัว การเลี้ยงโคเนื้อและไก่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนโคเนื้อทั้งหมด ๒,๙๐๖,๒๓๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๔ ของประเทศ จำนวนกระบือทั้งหมด ๗๕๔,๒๓๘ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๓ และมีจำนวนไก่ทั้งหมด ๖๖,๓๒๔,๖๕๗ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๘ ของประเทศ (กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกรมปศุสัตว์, ๒๕๖๘) จากสถิติการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘ มีจำนวนโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้ ปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๕๙,๔๔๘ ตัว ปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๖๒,๖๗๖ ตัว และ ปี ๒๕๖๘ มีจำนวน ๖๕,๕๒๔ ตัว จำนวนกระบือในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้ ปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑๗,๖๖๔ ตัว ปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๑๙,๐๓๖ ตัว และ ปี ๒๕๖๘ มีจำนวน ๑๙,๔๘๔ ตัว และมีจำนวนไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้ ปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑,๙๐๒,๒๘๐ ตัว ปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๑,๙๕๗,๗๙๗ ตัว และ ปี ๒๕๖๘ มีจำนวน ๑,๙๒๗,๔๐๗ ตัว ซึ่งจากสถิติจำนวนโคเนื้อกระบือ และไก่ ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘ มีปริมาณขึ้น ลง ทุกปีแต่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นสูงกว่า ทำให้มองเห็นว่าการเลี้ยงโคเนื้อและ

ไก่ เป็นอาชีพด้านปศุสัตว์ที่น่าส่งเสริมให้เป็นอาชีพเสริมด้านการพัฒนาด้านโภชนาการสัตว์และการจัดการฟาร์ม ซึ่งจะส่งผลให้การเลี้ยงเกิดประสิทธิภาพ และมุ่งไปอยู่ความยั่งยืนในอาชีพปศุสัตว์

ควาย หรือภาษาทางการเรียกว่า กระบือ ที่เรารู้จักกันนี้ น้อยคนแล้วที่จะได้เคยเห็นตัวจริง ได้รู้จักตัวเป็นๆ ของสัตว์สี่เท้าที่มีกีบเหล่านี้ ควายไทยถือเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญกับภาคเกษตรกรรมของไทยมาอย่างช้านาน คนไทยเทียมควายไถนามาตั้งแต่รุ่นปู่ ย่า ตา ทวด ด้วยความที่เป็นสัตว์ที่มีความอดทน ทนแดด ทนร้อน ทนสภาพอากาศแห้งแล้งได้ ทำให้กลายเป็นเครื่องมือไถนาชั้นดี ก่อนที่จะมีรถไถเกิดขึ้นมา นอกจากนี้แล้วการเดินทางในสมัยก่อนก็ยังใช้ควายเทียมเกวียน เพื่อทุ่นแรงในการเดินทางไกลอีกด้วย แต่ปัจจุบันควายไทยถูกลดความสำคัญลง จนกลายเป็นเพียงสัตว์เลี้ยงเท่านั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันอนุรักษ์ควายไทย เนื่องจากปัจจุบันจำนวนควายไทยและผู้เลี้ยงควายไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควายยังเป็นสัตว์ที่ไม่ได้รับความเอาใจใส่จากทางภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนในการสร้างเสริมอาชีพ การกำหนดวันนี้ขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักให้กับคนไทยถึงความสำคัญของควายและช่วยกันอนุรักษ์ก่อนที่จะควายไทยจะสูญพันธุ์ไป เหตุที่ต้องกำหนดให้เป็นวันที่ ๑๔ พฤษภาคม เนื่องมาจากเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชกระแสรับสั่งถึงหลักการดำเนินโครงการธนาคารโค-กระบือ เป็นครั้งแรก ซึ่งถือเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ควายไทยสืบมา

จังหวัดหนองบัวลำภู มีกลุ่มผู้เลี้ยงและอนุรักษ์กระบือจำนวนมาก และเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งเห็นสมควรในการส่งเสริมเพื่อการอนุรักษ์ควายไทยในพื้นที่ให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นสามารถขยายไปยังพื้นที่อื่นได้ ซึ่งจะส่งผลถึงรายได้ของเกษตรกรได้

๔. เป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๔.๑) กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มผู้เลี้ยงและอนุรักษ์ควายไทย ในจังหวัดหนองบัวลำภู

(๔.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ (ควาย) ผู้ประกอบการจำหน่ายวัสดุ

๕. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๕.๑) เป้าหมายโครงการ : กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ (ควาย) ได้รับการส่งเสริมในการอนุรักษ์ควายไทย

(๕.๒) ผลผลิต : กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ (ควาย) และเกษตรกรได้ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ควายไทย

(๕.๓) ผลลัพธ์ จัดกิจกรรมวันอนุรักษ์ควายไทย จำนวน ๑ วัน ในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(๕.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : (๑) ส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญของ “ควายไทย” ในฐานะสัตว์เศรษฐกิจที่มีคุณค่า

(๒) กระตุ้นให้มีการอนุรักษ์สายพันธุ์ควายพื้นเมืองไม่ให้สูญพันธุ์

เชิงลบ : ไม่มี

๖. แหล่งที่มาของงบประมาณ: ได้รับจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ วงเงิน ๒๑๗,๕๐๐ บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๗. ผลการดำเนินการ

๗.๑) ระยะเวลาดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู พร้อมด้วยสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ร่วมบูรณาการกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และหน่วยงานส่วนราชการจังหวัดหนองบัวลำภู หน่วยงาน/ศูนย์/สถานีสตามคณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator : DLD-C) ระดับพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินโครงการในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค.๖๘	ม.ค. - มี.ค.๖๙	เม.ย.-มิ.ย.๖๙	ก.ค. - ก.ย.๖๙
๑.จัดกิจกรรมวันอนุรักษ์ควายไทย			✓	
๒.สนับสนุนเวชภัณฑ์			✓	

๗.๒) การบูรณาการร่วม : โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย ได้รับจัดสรรงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ การดำเนินโครงการภายใต้การจัดกิจกรรมเกษตรแฟร์จังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน พ่อค้า ประชาชน ในการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรม

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ร่วมกับ ศูนย์/สถานีสตามคำสั่งคณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator : DLD-C) ระดับพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู ปศุสัตว์เขต๔ กรมปศุสัตว์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ด่านกักกันสัตว์ขอนแก่น ศูนย์พัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการจัดการกิจกรรมส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย ภายใต้กิจกรรมงานเกษตรแฟร์

๖.๓) สรุปผลการดำเนินโครงการ

วันที่ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดหนองบัวลำภู อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมกับหน่วยงานราชการจังหวัดหนองบัวลำภู องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมบูรณาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย ภายใต้โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ โดยมีนายสุรศักดิ์ อักษรกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นประธานพิธีซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

- กิจกรรมสู่ขวัญควาย
- กิจกรรมประกวดควายสวยงาม ชิงถ้วยพระราชทาน

๑) โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนด โดยมีการจัดกิจกรรม วันอนุรักษ์ควายไทย ประจำปี ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๓- ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและประชาชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของควายไทยในฐานะสัตว์เศรษฐกิจและมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ รวมทั้งเป็นเวทีประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงและผู้อนุรักษ์ควายไทยในจังหวัดหนองบัวลำภู กิจกรรมสู่ขวัญควาย ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ได้แก่ ขบวนแห่กองยาว นางรำ การอ่านสาส์นเนื่องในวันอนุรักษ์ควายไทย และขบวนแห่ขันหมากแต่งงานควาย และจดทะเบียนสมรส และ

พิธีสู่ขวัญควาย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นประธานพิธี และรองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้แทนจากกรมปศุสัตว์ ปศุสัตว์เขต ๔ ด้านกักกันสัตว์ขอนแก่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี หัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ภาคประชาชน ตลอดจนเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย เข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้เลี้ยงและอนุรักษ์ควายไทย ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการเลี้ยง การอนุรักษ์ และการพัฒนาสายพันธุ์ควายไทย ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกรเครือข่ายในการขับเคลื่อนการอนุรักษ์ควายไทยในระดับพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัด

๒) กิจกรรมประกวดควายสวยงาม

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภูในนามคณะทำงานจัดกิจกรรมประกวดควายงามจังหวัด

หนองบัวลำภู ซึ่งถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เนื่องในวันอนุรักษ์ควายไทย ภายใต้งานเกษตรแฟร์ ของดีเมืองลุ่มภู ประจำปี ๒๕๖๙ ซึ่งกำหนดจัดงานขึ้นในระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดหนองบัวลำภู ตำบลบ้านพร้าว อำเภอเมือง

หนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งกิจกรรมประกวดควายสวยงามเป็นโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ และเป็นหน่วยงานเจ้าของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นหน่วยงานบูรณาการร่วม โดยเป็นคณะดำเนินการในกิจกรรมประกวด โดยสรุปภาพรวมการประกวดควายสวยงาม ดังนี้

- ควายที่เข้าร่วมประกวด รวม ๔๔๙ ตัว ประเภท ควายดำ จำนวน ๒๘๒ ตัว ประเภท ควายเผือก จำนวน ๑๖๗ ตัว

- ผลการประกวด

- ชนะเลิศยอดเยี่ยม (Grand Champion) ควายไทย ควายเผือก เพศเมีย ควายชื่อ พิกเก็ต จากฟาร์ม ควายงามธนสินธุ์กรุ๊ป จังหวัดร้อยเอ็ด
- ชนะเลิศยอดเยี่ยม (Grand Champion) ควายไทย ควายเผือก เพศผู้ ควายชื่อเมฆาจากฟาร์ม พรวัชรฟาร์ม จังหวัดอุทัยธานี
- ชนะเลิศยอดเยี่ยม (Grand Champion) ควายไทย ควายดำ เพศเมีย ควายชื่อ ปิยดา จากฟาร์ม นายน้อยฟาร์ม จังหวัดปทุมธานี
- ชนะเลิศยอดเยี่ยม (Grand Champion) ควายไทย ควายดำ เพศผู้ ควายชื่อกรุงธน จากฟาร์มจังหวัดกาฬสินธุ์

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors)

๑. การบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้เลี้ยงควายไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. จังหวัดหนองบัวลำภูมีกลุ่มผู้เลี้ยงและอนุรักษ์ควายไทยที่เข้มแข็ง มีความพร้อมและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมและถ่ายทอดองค์ความรู้
๓. การกำหนดกิจกรรมในวันอนุรักษ์ควายไทย (๑๔ พฤษภาคม) ช่วยสร้างกระแสการรับรู้และประชาสัมพันธ์ได้อย่างกว้างขวาง
๔. การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติและจังหวัด ทำให้ได้รับการสนับสนุนและเกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม
๕. การประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายและสื่อประชาสัมพันธ์ ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่

๘. ปัญหา ข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

๑. จำนวนผู้เลี้ยงควายไทยมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประกอบอาชีพ และการใช้เครื่องจักรทางการเกษตรทดแทนแรงงานสัตว์
๒. ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะค่าอาหารสัตว์ มีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเลี้ยงและอนุรักษ์ควายไทย
๓. เกษตรกรรุ่นใหม่ให้ความสนใจในการเลี้ยงควายไทยลดลง ทำให้การสืบทอดองค์ความรู้ลดน้อยลง
๔. งบประมาณในการจัดกิจกรรมและการสนับสนุนด้านการอนุรักษ์ยังมีข้อจำกัด เมื่อเทียบกับความต้องการของกลุ่มเกษตรกร
๕. การประชาสัมพันธ์ยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะเยาวชนและประชาชนทั่วไป

๙. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโครงการ

๑. ควรดำเนินกิจกรรมวันอนุรักษ์ควายไทยอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี พร้อมขยายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้เลี้ยงควายไทยให้เข้มแข็ง เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ การปรับปรุงพันธุ์ และการตลาด
๓. สนับสนุนการพัฒนาอาชีพและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากควายไทย เพื่อสร้างรายได้และแรงจูงใจในการอนุรักษ์
๔. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล โรงเรียน และชุมชน เพื่อสร้างการรับรู้และปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นความสำคัญของควายไทย
๕. ควรสนับสนุนงบประมาณและจัดทำโครงการต่อเนื่องด้านการอนุรักษ์ การพัฒนาสายพันธุ์ และการจัดการฟาร์ม เพื่อให้เกิดความยั่งยืน และเพิ่มจำนวนควายไทยในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูในระยะยาว

รูปภาพประกอบโครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๙ นายสุรศักดิ์ อักษรกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นประธานในพิธีสู่ขวัญควาย ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ปศุสัตว์เขต ๔ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมกรมปศุสัตว์ ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ปศุสัตว์อำเภอ ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้อำนวยการศูนย์ฯ/หัวหน้าสถานีฯในคณะกรรมการ DLD-C จังหวัดหนองบัวลำภู หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดหนองบัวลำภู องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมพิธีสู่ขวัญควาย

พิธีชบวนแห่กิจกรรม “วันอนุรักษ์ควายไทย” วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดหนองบัวลำภู

พิธีทางศาสนาสู่ขวัญควาย เนื่องในวันอนุรักษ์ควายไทย

พิธีจดทะเบียนสมรสควาย (แต่งงานควาย) เนื่องในกิจกรรม “วันอนุรักษ์ควายไทย”

รูปภาพกิจกรรมประกวดควายสวยงาม ในระหว่างวันที่ ๑๓ -๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๙
ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดหนองบัวลำภู ต.บ้านพร้าว อ.เมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู

